

Koerus anti üle Järvamaa kultuuri- ja spordipreemiad

11. jaanuaril anti Koeru kultuurimajas üle maakonna tublimatele kultuuri- ja sporditini- mestele 2012. aasta tegevuse eest kätte auhin- nad. Järvamaa kultuuri- ja spordipreemiate nominente ja nende õnnitlejaid oli kogunenud kultuurimaja saali hulgaliselt.

Kõrgeima tunnustuse – Järvamaa kultuuripär- li tiitli – pälvis Kalju Kertsmik Albust, kes on hinge sisse puhunud oma põhitöö - vallavanema ameti kõrval sihtasutusele Tammsaare muu- seum, Valgehobusemäe puhkekeskus jm. Teada on ju ka 14 Tammsaare-teemalise teatrietenduse toimumine muuseumi territooriumil.

Kultuurielu edendajaks pärjati 25 aastat tantsu- juhi ametit pidanud Marika Kuusik. Kultuuri- hoidja tiitli pälvis Koigi vallast Kaie Altmets – külaelu edendaja, projektide kirjutaja.

Koeru valla inimesi oli esitatud nominenti- deks mitmeid: JOL-i aktiivse noore preemia- le esitati Carolyn Mets, noorsootöötaja preemia- le Reelika Lepik, spordiedendaja preemia- le Urmas Virves ja Toomas Aan. Lisaks on esitatute hulgas Eliise Kõva ja Ivar Nagla.

Koeru Kaja

Pildil vasakult Reelika Lepik, Urmas Virves, Carolyn Mets, Ivar Nagla, Eliise Kõva ja Toomas Aan.

Foto: V. Väljaots.

Vallavanem Väino Tippi loobus ametist

31. jaanuaril, enne volikogu päevakor- raga alustamist, esitas vallavanem Väino Tippi (pildil) volikogu esimehele tagasi- astumispalve alates 4. veebruarist 2013. Oma seisukohta, miks ta seda tegi vaid mõned kuud enne kohalike volikogude valimisi oktoobris 2013, ta Koeru Kajale avaldada ei tahtnud.

Detsembrikuu vallavolikogu istungil esines enne palgaküsimustiku arutamist ettekande- ga volikogu aseesimees Mati Seire, kes heitis vallavanemale ette mitmeid tegematajätmissi kahe ametisoldud aasta jooksul. Sellele järg- nenud salajasel hääletusel vähendati 11 poolt, 1 vastu ja 1 erapooletu häälega vallavanema palka 300 euro võrra.

Vallavolikogu esimehe Himot Pöldveri sõ-

nul oli Tippi avaldus üllatus kõigile. Ameti- koha saatuse kohta oskas ta paar päeva hiljem vastata vaid seda, et vallavanema koht kuulub IRL- ile. Kuna IRL alles hakkab asja arutama, siis ei oska ta arvata, kas vallavanema kohale tuleb kuulutada välja konkurs. „Seniks kuni selgusele jõuame, mis edasi saab, on Ülle Jää- ger ametis,“ teatas Pöldver.

Ka vallasekretär Jaanika Aava, uurinud Ko- haliku Omavalitsuse Seadust tunnistas, et seoses tagasiastumise avaldusega ei ole vaja erakorralist istungit kokku kutsuda. Tee- nistussuhe lõpetatakse KOKS-i § 46¹ alusel, mille korral avalduse esitanu loetakse tagasi astunuks avalduses märgitud kuupäevast, mis ei või olla varasem kui järgmine tööpäev aval- duse esitamist.

Seega on Koeru vald alates 4. veebruarist

vallavanemata, teda asendab abivallavanem Ülle Jääger kuni järgmiste otsusteni.

Koeru Kaja

Teated vallamajast

Vallavalitsuse 17. jaanuari istungilt

Kinnitati toimetulekutoetused.

Määrati hooldaja ja hooldajatoetus ühele kodanikule.

Kinnitati vallalehele Koeru Kaja uueks hinnaks jaemüügis 0,32 €.

Osaihingule Elektrilevi anti ehitusluba, et Kalitsa külas Voltri alajaama ja sealseid liine rekonstrueerida.

Anti ehitusluba Vao–Koeru jalg- ja jalgrattatee ehitamiseks ning Koeru lasteaiale Päikeseratas.

Seoses omanike soovile muudeti katastriüksuste koha-aadresse järgmiselt: Santovi külas Istandiku muutub Hansumetsaks ja Ervita külas Lubjaahju Lubjaks.

Anti võimalus maaostueesõigusega erastamiseks, erastajaks on osaihing Järva PM, maaüksus asub Kuusna külas, suuruseks 11 062 m², sihtotstarbeks tootmistmaa ja lähiaadressiks Pargiserva.

Anti võimalus maa ostueesõigusega erastamiseks Kuusna külas, maa suuruseks 25 760 m², sihtotstarbeks tootmistmaa, lähiaadressiks Talli.

Suvised puhkuseperioodi kohta lasteaias võeti vastu otsus, et kõigile Vao lastele tagatakse lahtioleku ajal koht Koerus.

Arutati Eduard Gorbõljovi taotlust kaevu toetuse osas. Otsustati, et kodaniku toetatakse eelmise aastal hajaasustuse veeprogrammist ülejäänud vahendite ulatuses.

Seoses rallikatsa korraldamisega lubati tee ajutist sulgemist Kuusna ja Salu-taguse külates 2. veebruaril kell 10.15 kuni 15.00.

Vallavalitsuse 25. jaanuari istungilt

Otsustati anda Agu Mõlterile kirjalik nõusolek karjaaia ehitamiseks Tudre ja Kalitsa külla. Aed läbib suures osas Mäelauri kinnistut ja lisaks teisi kinnistuid, mis kuuluvad taotlejale.

Kinnitati maamaksu täiendavate soodustuste saajate nimekirja.

Vallavolikogu 31. jaanuari istungilt

Volikogu istungilt puudusid K. Adler, A. Teppan, R. Lass.

Enne volikogu algust esitas vallavanem Väino Tippi volikogu esimehele tagasiastumispalve alates 4. veebruarist 2013.

Esitati arvamusi ja ettepanekuid Järvamaa spordi arengukava (aastateks 2013–2020) kohta, mis läks teisele lugemisele.

Arutati, kes võiksid kuuluda Koeru vallast töögruppidesse, mis paneb kokku „Järvamaa arenguleppe aastatel 2014–2020“. Arenguleppe struktuur jär-

gib Järvamaa arengustrateegiat 2012–2020. Arenguleppel on 6 valdkonda, millel on arengustrateegiajärgi tegevuste järgi nimetatud punktid. Punktide alla saab kirja panna ühisprojekti/tegevuse või siis ühistegevuse idee, kohaliku omavalitsuse tegevuse ja/või kodanikuühiskonna tegevuse. Kõigil partneritel oli võimalus teha ettepanekuid uute punktide lisamiseks, mida hiljem töögrupi ühiselt läbi arutatakse. Koeru valla tegevused on lisatud vastavalt arengukavale, eelistatud need tegevused, mis kajastuvad kohaliku omavalitsuse eelarvestrateegias. Valdkondlikud töögrupid tulevad kokku veebruaris töögrupi juhi kutsel.

Arutati vallaeelarvet 2013. aastaks. Enim huvitas volikogulasi investeeringute küsimus.

Kinnitati Koeru valla 2013. aasta eelarve põhitagavuse tulud summas 2 214 744 eurot.

Kinnitati Koeru valla 2013. aasta eelarve põhitegevuse kulud summas 2 200 633 eurot.

Kinnitati Koeru valla 2013. aasta investeerimistegevused summas -180 669 eurot.

Kinnitati Koeru valla 2013. aasta eelarve finantseerimistegevused summas 65 707 eurot.

Kinnitati Koeru valla 2013. aasta eelarve likviidsete varade muutus summas 100 851 eurot.

Otsustati, et vald võib võtta laenu kuni 155 722 (+25 000) eurot 2013. aasta investeeringute katteks.

Kogu eelarve leiab internetiaadressilt: <http://www.koeruvv.ee/index.php/juhtimine/valla-eelarve>

Otsustati kinnitada sotsiaalkorterite üüri suuruseks 0,45 eurot/m² kalendrikuus. (hind jäi samaks)

Viidi Koeru valla reservfondi kasutamise kord kooskõlla normdokumentidega.

Koeru valla lasteaias Päikeseratas arengukava aastateks 2013–2017 tutvustas lasteaias juhataja H. Laaneoks. Juhataja sõnul ootab järjekorras üle 30 lapse, mis tähendab, et lähiajal oleks vaja lasteaeda laiendada.

Ajavahemikul 20.–22. jaanuar 2013 viibis Koeru vallavanem välislahetuses Brüsselis. EMOLi teatel kandis hoolt lähetusega seonduvate kulude eest Euroopa Komisjon. Koeru vallavolikogu võttis vastu otsuse, et lugeda Koeru vallavanema Väino Tippi viibimine Brüsselis välislahetuseks ja säilitada nende päevade eest ametipalk.

Otsustati esitada Koeru valla vapimärgi kandidaatideks Ülle Jääger ja Riina Lääne. Infod

V. Tippi andis ülevaate Brüsseli õppekäigust. Kolme päeva jooksul kohtuti sealsete eestlastega, nende hulgas S. Kallas, T. Kelam, I. Padar jt.

Räägiti Kaasiku maaüksuse kohtuotsusest. Volikogu otsustas, et kohtuasi kaevataks edasi ringkonnakohtusse.

Viinaköögi kinnistu enampakkumine nurjus, kuna võitja teatas, et ei saanud osturaha kokku ning seepärast loobub ostust.

Järgmine volikogu istung toimub 28. veebruaril.

Koeru Vallavalitsus
Koeru Vallavolikogu

Vallavalitsuses uus töötaja: keskkonnaspetsialist Keio Kustavus

Kust olete pärit ja mida olete õppinud?

Pärit olen Valgast ja seal lõpetanud keskkooli. Edasi asusin õppima Tallinna Tehnikakõrgkooli, kus valisin erialaks tehnoloogiat. Hetkel on elukohaks Jõgeva linn.

Milline on teie varasem töökogemus?

Õpingute ajal töötasin suvel ehituses, et kooliraha koguda. Olen olnud praktikal AS-s Merko Ehitus, kus olin projektijuhi abi. Samuti olen olnud praktikal MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liidu keskkonnosakonnas, kus tutvusin jäätmekorralduse ülesehitusega omavalitsustes ja seadusandlusega.

Millised on teie ootused uuel töökohal ning kas olete saanud kursi viia end ka kohaliku reaalsusega?

Soovin töötada töökohas, mis võimaldaks eneseteostust. Keskkonnaspetsialistina tahaksin rakendada oma teadmisi ja oskusi. Võimalusel läbida koolitusi ja võtta osa erinevatest üritustest.

Hetkel pendeldan iga päev Jõgeva ja Koeru vahet, aga et aega kokku hoida, viia end kiiremini kurssi kohaliku eluga ja olla sündmuste keskel, siis kolin Koeru alevikku. Eks kohaliku reaalsusega kursi viimine võtab veel aega, aga küll ka see tasapisi tuleb.

Koeru Kaja

Tulumaksu kogus Koeru vald enim

Möödunud, 2012. aasta oli Koeru vallale igati hea. Lisaks paljudele ehitamisel olnud objektidele laekus aasta kokkuvõttes üksikisiku tulumaksu 12,9 protsenti rohkem kui 2011. aastal. Kokku laekus tulumaksu 967 219 €.

Kui uskuda statistikat, järgneb Koerule 7,9% Järva-Jaani vald ja 7,3%-ga Ambla vald. Keskmiselt suurenes Järvamaa omavalitsustes tulumaksu laekumine 6,4%. Koeru Kaja tundis huvi, mis siis on sellise eduloo taga.

Kõigepealt: Koeru valda on registreeritud päris hulk ettevõtteid. Vallasekretär Jaanika Aava ja pearaamatupidaja Krista Lindermannilt sai ajaleht järgmised andmed:

Juriidiline aadress asub Koeru vallas järgmistel organisatsioonidel-ettevõtetel: akt-

siaseltse on 2, osahinguid 117, FIE-sid 74, sihtasutusi 2, MTÜsid 32, tulundusühistuid 3.

Teiseks: neid ettevõtjaid, kellelt laekus 2012. aastal üksikisiku tulumaksu, oli kokku 535. 73-s ettevõttes oli tasu saanud ainult üks isik ja ainult ühes kalendrikuus.

Kolmandaks, suuremad tulumaksu maksjad ja neis töötanud Koeru valla inimeste arv 12 kuu keskmises arvestuses on olnud:

Konesko AS (145 töötajat), Koeru Vallavalitsus (116), SA Koeru Hooldekeskus (72), AS Natural (30), OÜ Järva PM (30), OÜ Fineltec Baltic (24), Järva Tarbijate Ühistu (17), Abaja Farm OÜ (11), Koeru Kommunaal AS (10), Vao Põldur OÜ (9), Politsei- ja Piirivalve amet, TÜ E-Piim, E-Piim Transport OÜ, Hansaliin OÜ, Tanenrode OÜ, Kaitsevägi.

Mis on olnud eduloo taga?

Kommentaar:

Sotsiaalnounik Annika Aava:

“Ei oska tulumaksu laekumise kohta midagi arvata. Kusagilt või kelleltki ei ole küll kuulda olnud, et keset aastat oleks kellegi palk tõusnud ja uusi töökohti ei ole minu teada ka loodud. Meie abisaajate arv on stabiilne, väheneb ehk suvekuudel, kui pakutakse hooajatöid. Kui nüüd Grossi pood avatakse, siis tean, et meie kliente on ka sinna avaldusi teinud ja lootus on, et ehk mõned noored kodused naised ikka tööle saavad.”

Volikogu esimees Himot Põldver:

“Peamised üksikisiku tulumaksu mõjutavad indikaatorid on olnud meie vallas tõesti positiivsed. Suurenenud on maksumaksjate hulk ning suur roll on kindlasti töötasude kasvul nii era- kui avalikus sektoris. Tunnetame ja näeme jällegi, kui tähtis on suurte tööandjate käekäik valla elus, kuigi mõju on loomulikult kõikidel ettevõtetel ja organisatsioonidel, kes väärtust loovad. Valla ülesanne on olla heaks partneriks ettevõtjatele ning oma funktsioonid hariduse andmisel, kultuuri-, spordi- ja sotsiaaltöö korraldamisel, infrastruktuuri ja kommunaalmajanduse arendamisel ja hooldamisel, edukalt täita.”

Konesko AS pearaamatupidaja Tiina Pärtel:

“Võrreldes 2011. a meie töötajate arv kasvanud ei ole. Samas on aasta jooksul olnud liikumisi ja tööd on saanud 18 Koeru valla inimest. Tõsseti ka tunnitassusid mitmes tööloigus ja on olnud ka palgatõuse.”

Koeru valla 2013. aasta eelarve

PÕHITEGEVUSE TULUDE EELARVE	2 214 744
Maksutulud	1 130 450
Tulud kaupade ja teenuste müügist	256 787
Saadavad toetused	820 507
Muud tegevustulud	7 000
PÕHITEGEVUSE KULUDE EELARVE	-2 200 633
Antavad toetused	-180 945
Muud tegevuskulud	-2 019 688
PÕHITEGEVUSE TULEM (omafinantseerimisvõimekus)	14 111
INVESTEERIMISTEGEVUSE EELARVE	-180 669
Põhivara soetus	-86 534
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	33 929
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-100 628
Finantstulud	100
Finantskulud	-27 536
EELARVE TULEM (+ülejääk,-puudujääk)	-166 558
FINANTREESIMISTEGEVUSE EELARVE	65 707
Võetud laenud	180 722
Makstud laenud	-115 015
KASSA JA HOIUSED	
Raha ja pangakonto saldo	100 851
Raha ja pangakonto saldo muutus	

Kogu eelarve leiab internetiaadressilt: <http://www.koeruvv.ee/index.php/juhtimine/valla-eelarve>

Koeru Kaja

Sõpruse katlamaja valmimine murdis soojatootmise mured aastateks

Enn Sakkise palvel avaldame intervjuu, mis täpsustab eelmises Koeru Kajas avaldatud artiklis „Sõpruse katlamaja vähendab soojaarveid“ puudunud fakte.

Koeru Kaja: Sõpruse katlamaja on töös olnud nüüd juba kolm kuud. Üle on elatud ligi 30kraadised pakased. Kuidas katlamaja on vastu pidanud? On end õigustanud?

Enn Sakkis: „Uus katlamaja on end igati õigustanud. Kvaliteetse kütuse korral ei ole rikkeid esinenud, kuid märja (niiskussisaldusega üle 50%) ja suure peenfraktsiooni sisalduse (tüki suurus alla 2 cm) üheaegsel esinemisel on kütmine olnud tõsiselt häiritud. Katel ei suuda saavutada nimivõimsust ning lisaks toimusid katla seiskumised tingituna halvast põlemisrežiimist. Samuti oleme hädas olnud märja kütuse külmumisega laos. Puidu hakkimisel kütus soojeneb, kuid laos etteande kraapidel ta jahutub ning külmunud kütus jääb seinana seisma ega varise kraapidele. Sellise kütusega olema hädas olnud juba päris tihti.

Jaanuaris langes temperatuur mitmel korral alla 20 miinuskraadi. Õnneks juhtusid sellised külmad päevad just nädalavahetustele, millal soojuskoormus on väiksem. Soojust tarbivad siis vähem kooli- ning teised ühiskondlikud hooned. Seetõttu suutsimegi toime tulla varukatlamaja käivitamata.

K. K: Kas Aruküla katlamaja on olnud ka pidevalt töös/abis?

E. S: „Aruküla katlamaja on reservkatlamaja, mida käivitame üksnes siis, kui Sõpruse katlamaja võimsusest jääb väheks või on vaja põhikatlamajas teha hooldus-remonditööd. Töötanud on Aruküla katlamaja pärast Sõpruse katlamaja käivitamist 6. novembril eelmisel aastal ainult viis päeva detsembrikuus. Kolmel päeval ei jätkunud piisalt küttevõimsust ja kahel päeval tegi ehitaja garantiikorras hooldus-remonditööd.

K. K: Kas juba võib öelda, et kogu soojustrasside ja katlamajale kulutatud investeering on läinud igati täie ette?

E. S: „Kulutused uue hakkepuidu katlamaja ehituseks ja vana ~1 km soojustrassi rekonstrueerimiseks on ennast kindlasti õigustanud.

Katlamaja ehituseks kulus sellest koos inseneeriteenusega kokku ~493 000 € ja soojustrasside rekonstrueerimiseks ~193 000 €.

Eelmisel kütteperioodil oli kaks leket soojustrassil, mille otsimine ja kõrvaldamine võttis palju aega ning oli päris kulukas. Samuti on nüüd tagatud soojusega varustamine ka külmemal ajal Aruküla katlamaja tõsisema rikke korral (katlamaja on töötanud juba seitse kütteperioodi ning tõsisemate rikete tekkimise tõenäosus suureneb üha). Vana kivisöel töötanud Sõpruse katlamaja suutis normaalselt soojust anda kuni esimeste miinuskraadideni õues.

Samuti on taastuvenergiat (hakkepuidul) töötava katlamaja saastetasud kordades väiksemad kui vanal kivisöel töötanud katlamajal.

K. K: Kui suured on olnud nt neljaliikmelise ja kolmetoalise korteri küttearved paaril kuul? On olnud näha/elanikul tunda oma rahakoti peal, et hakkepuiduga kütmine on toonud kergendust?

E. S: „Küttearved erinevatel kuudel ja aastatel ei ole üheselt võrreldavad. Arve suurus sõltub kõige rohkem tarbitud soojuse hulgast. Kõikides majades on soojussõlmed, kust reguleeritakse korterite radiaatoritesse antava kütteeve temperatuuri. Kui soovitakse soojemat tuba, antakse ka kõrgema temperatuuriga vett radiaatoritesse. Arvutused on näidanud, et ruumi temperatuuri tõstmisel 1 kraadi võrra suureneb küttekulu (samuti ka küttearve) ligikaudu 5%. Seetõttu ongi erinevates sama tüüpi majades küttekulud arvatuna ühele ruutmeetrile päris suuresti erinevad.

Väga palju oleneb ka maja soojapidavusest. Tugevama tuule korral on märgata, et katla väljundvõimsus tõuseb, sest elamud võtavad rohkem soojust.

Soojuse müük aastate lõikes on olnud päris erinev. Näiteks 2012. aastal müüsimise 4 227 MWh, 2011. aastal 3 905 MWh ja 2010. aastal 4 791 MWh soojusenergiat.

Odavnenuk on küll müüdava soojusenergia hind. Põlevkivivõliga kütmisel oli soojusenergia hind 67,40 €/MWh (koos käibemaksuga 80,88 €/MWh), siis nüüd hakkepuiduga kütmisel saame müüa hinnaga 57,04 €/MWh (koos käibemaksuga 68,45 €/MWh). Lõplik hind on siiski veel Konkurentsiametis kinnitamisel.

K. K: Milline oli KIK-i osa katlamaja projekteerimisel-ehitamisel-käikuandmisel? Keda tahaksite lisaks KIK-le veel kiita?

E. S: „Sellist suurt investeeringut ei oleks Koeru Kommunaal suutnud teha ja samuti poleks toetusrahadeta ehitamise korral langenud müüdava soojusenergia hind. Uue taastuvenergiat töötava katlamaja ehitust ja soojustrasside rekonstrueerimist toetas Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaudu 50%-ga Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) läbi meetme „Taastuvenergiatootmise laialdasem kasutamine energia tootmiseks“.

K. K: Millised on järgnevad projektid-tööd, mis ees ootavad?

E. S: „Soojamajanduses lähiaastatel enam suuremaid töid ette näha ei ole. Soojustrassid ja katlamajad on nüüd rekonstrueeritud ja peaksid kindlustama häireta soojusenergiaga varustamise.“

Enn Sakkis/Terje Truska

Veebruar EELK Koeru kirikus

JUMALATEENISTUSED:

Pühapäeval, 3. veebruaril kell 11.00 jumalateenistus pastoraadis.

Pühapäeval, 10. veebruaril kell 11.00 jumalateenistus pastoraadis.

Kolmapäeval, 13. veebruaril kell 17.00 palvapäeva jumalateenistus pastoraadis. Tuhkapäev.

Pühapäeval, 17. veebruaril kell 11.00 jumalateenistus pastoraadis.

Pühapäeval, 4.vebruaril iseseisvuspäev. Jumalateenistus kell 13.00 kirikus.

TEATED:

Leerikursus alustab 17. veebruaril. Koguneda jumalateenistusele kell 11.00. Õnnistamine 31. märtsil ülestõusmispühul.

Kantsleil pastoraadis avatud teisipäeval kell 10.00–16.00

Õpetaja Lea Heinaste tel 5340 6396.
e-kiri: koeru@eelk.ee

Elektriauto talvel ei sõida

Talvisel perioodil meie teedel-tänavatel elektriautosid eriti näha pole olnud. Kuidas on külmade ilmadega käivitunud Koeru valla sotsiaaltöötajate valduses olev auto?

Sotsiaalnõunik Annika Aava: „Elektriautoga on nii, et kui on 10 kraadi ümber, siis saab sõita, ehkki mugav ei ole, sest salong ikkagi soojaks ei lähe. Kui on juba rohkem külma, siis oleme loobunud selle auto käivitamisest (kirjas on, et kui on 15 ja rohkem miinuskraadi, siis ei ole soovitatav sõita!)

Sellel autol on üks aku nagu teistelgi autodel ja sellega juhtus meil nii, et külmadega oli see garaazis seistes nii tühjaks saanud, et see tuli maha võtta ja täis laadida.

Rakke vallast tean, et neil on see aku juba ära vahetatud.“

Seega – asju tuleb ajada siiski talveperioodil bensiiniautoga. Loodame, et plusskraadide saabudes on sotsiaaltöötajatel taas võimalik uue moodsa masinaga sõita.

Koeru Kaja

Ringkäik KUMAS

Koeru lasteaias Päikeseratas Päevalille rühm käsitles 7.–10. jaanuarini oma rühmas meediateemat. Seoses sellega külastasid lapsed koos rühma õpetaja ja õpetaja abiga lapsevanem Tea kutsel tema töökohta Paides aktsiaseltsis Kuma.

Kumas võttis meid vastu lapsevanem, kes tutvustas meile oma tööd ning seejärel tegi meile ringkäigu kogu majas. Kõigepealt külastasime Kuma Raadio stuudiot ning seejärel kirjastust.

Lapsed said teada, kuidas saab inimese hääl raadio sisse. Selleks on olemas vastavad ruumid erinevate aparaatide ja mikrofonidega. Seal töötavad inimesed loevad uudiseid, lasevad muusikat (plaate muusikaga oli üle kolme tuhande) ja räägivad palju muud huvitavat. Pärast uudiste lugemist küsis saatejuht meilt, mis uudiseid on ka lasteaias. Lastele meenus kohe Paidesse sõites põllul nähtud rebane või rühma akna taha lennanud kolm prisket leevikest. Muuhulgas oli meil teatada hea uudis, et lasteaias on valmis saanud köögi remont, mille saatejuht hoolega ka üles kirjutas.

Raadio ruumidest liikusime edasi kirjastusse. Kirjastuses nägime, kuidas valmistatakse erinevaid märkmikke, värviraamatuid, ristsõnu, kalendreid. Meie rühma töövihikud tähtede õppimiseks ja kirjutamiseks on ka Kumas valmistatud.

Huvitav oli jälgida erinevate masinate tööd. Üks masin paneb ajakirjad kokku, lükkab sealt välja ja teine aparaat pakib ajakirjad,

Lapsed uurivad Kuma "nännituba".

aga loomulikult ikka inimeste abiga.

Vaatamata masinate rohkusele valmistatakse paljud märkmikud käsitsi. Saime näha otsast lõpuni, kuidas valmivad nobedate näpude vahel riidest, papist ja paberist märkmikud, mis saadetakse edasi Soome.

Laste üks lemmikuid oli nõ nänni tuba. Seal olid kõikvõimalikud erinevad karikad, kujud, T- särgid, kruusid, vihmavarjud, millele saab peale trükkida pilte või graveerida kirju. Vaatamist ja uudistamist jätkus kauemaks.

Õppekäigu lõpetuseks sai iga laps kaasa kingituse, milles olid mõningad Kuma tooted, et lapsed saaksid mängida, nuputada, harjutada kätt kirjutamise ja värvimisega.

Oli väga sisukas, elamusterohke ja huvitav õppekäik. Suur tänu lapsevanem Teale ja Koeru Projektile õnnestunud õppekäigu teostumise kaasa aitamisel.

Piret Heinsoo

Päevalille rühma õpetaja

Esimene poolaasta koolis

Seljataha on jäänud esimene poolaasta koolis. Annan väikse ülevaate tublimatest õppuritest ja olümpiaadist-võistlustest osavõtust.

Ainult viitega lõpetasid teise veerandi Oliver Koitmäe, Mikk Laansalu, Serlyn Laansalu, Maris Raudvee, Tristan Derek Veski, Rainer Ainomäe, Grete Grünmann, Mihkel Lindermann, Jane-Ly Laug, Kristin Raudvee, Hedi Aimsalu, Airika Heinaste, Marleen Paberit, Mellissa Ots, Sander Reinholdy, Caryna Jõgiste.

Poole aasta jooksul on toimunud ka mitmesuguseid õppeainetega seotud võistlusi, kus õpilased on saanud oma oskusi ja teadmisi näidata.

Juba septembris osalesid Kristel Kiisler ja Endrik Tombak õpetaja Siret Pärteli juhendamisel Paides matemaatika-võistlusel „Südames matemaatika“, kus Endrikul õnnestus saavutada peastarvutamises esikoht ja ülesannete lahendamisel viies koht.

Oktoobris osalesid 12. klassi õpilased televiktoriinis „Loodustark“. Mälumängu võitkonda kuulusid Madis Bobrovski, Lisette Lehtmets ja Eliise Kõva. Õlekõrrena oli õpilastel kasutada õpetaja Aili Alatsei abi.

Jätukuvalt osaleti Järvamaa parima kaarditundja võistlustel, kust auhinnalise kolmanda koha tõi koju Mirjam Aan., keda juhendas õpetaja Malle Moora.

Vene keele päeval osalesid Hannes Linno ja Franko Eskla. Neid juhendas õpetaja Merike Varik.

Inglise keele olümpiaad langes kahjuks tantsuetendusega samale päevale, mistõttu osalejate arv kannatas. Esindamisjulguse leidsid endas Maksim Kartševski, Steven Tihomirov ja Ain-Martin Kink, neid aitas olümpiaadiks valmistuda õpetaja Meeli Kerem.

Kunstiolümpiaadi esimeses voorus tuli valmistada töö teemal „Stiliseeritud loodus“. Õpetaja Merike Ilvese juhendamisel pääsesid teise vooru edasi Märten-Johannes Mäesepp, Mirjam Aan, Mariabel Rohesalu ja Silvi Arro.

Uuel aastal on ees ootamas mitmed aineolümpiaadid ja võistlused. Soovin edukat esinemist võimalikult paljudele õpilastele.

Anneli Eesmaa

Koeru keskkooli õppealajuhataja

Kiusamisest vaba lasteaiad

Koeru lasteaiad Päikeseratas liitus Lastekaitse Liidu projektiga „Kiusamisest vaba lasteaiad“. Nurmenuku rühma õpetajad ja õpetaja abi läbisid koolituse, Haridus- ja Teadusministeerium ning Lastekaitse Liit andsid lasteaiadele sertifikaadi, mis annab õiguse antud metoodikat igapäevatoos kasutada. Käesolev projekt ja metoodika on Eestisse tulnud Taanist, kuhu omakorda jõudis Austraaliast.

Projekti eesmärgiks on luua kiusamist ennetav käitumiskultuur, kus suhtutakse üksteisesse sallivalt ning austavalt. Läbi erinevate tegevuste õpetatakse jagatakse lastele

järgmisi väärtusi: sallivus, austus, hoolivus ja julgus.

Kas juba lasteaias on vaja kiusamisest rääkida? Kindlasti peab sellega just nüüd tegelema, kuna kiusamine on grupifenomen. Lisaks sellele julgevad lapsed eelkoolieas rohkem õpetajale toimumast rääkida.

Kiusamisest vaba lasteaias sümboliks on lilla karu, mille saab iga liitunud rühma laps, kes sümboliseerib sallivust, turvalisust, hellust ja sõprust. Tekkinud konfliktide puhul tegeletakse kogu lasterühmaga, kuna see puudutab kõiki. Lapsi julgustatakse karukoosolekul rääkima ja sekkuma. Läbi erinevate mänguliste tegevuste luuakse positiivseid käitumismustreid edaspidiseks eluks. Oluliseks märksõnaks on kohustav sõprus – me ei pea olema parimad sõbrad, kuid me peame olema head kaaslasid!

Väga oluline on vanemate ja rühma koostöö. Koos ühiseid väärtusi kandes on lapsel kergem olla aktiivne ja teistega arvestav ühiskonna liige.

Mare Kärner

Koeru lasteaias Päikeseratas
õppealajuhataja

Rõõmurullide väljasõit Soome

Triin Aasa, Maarja Mihkels, Johann Kull, Reelika Lepik, Silvi Arro, Mari-Ann Ööpik, Laura Lepik, Lishanna Ilves, Mark-Hubert Heil, Silver Tatrik ja Liisbeth Mets.

7. detsembril käis Koeru 4H klubi Rõõmurullid Soomes Fazeri šokoladitehases.

Kuigi hommik oli olnud väga varajane, jõudsimme kenasti lõunaks Fazeri tehasesse. Kõigepealt räägiti meile Fazeri toodetest, jagati pulgakomme ja näidati klippe Fazeri ajaloo ja tehase kohta.

Seejärel läksime me giidi juhatusel väikest muuseumi vaatama. Giid seletas meile, kuidas maiustusi tehakse ja näitas mõningaid tooteid. Samuti saime näha

ka kakaopuud. Peale väikest tuuri saime süüa komme nii palju kui tahtsime, kuid neid me muidugi väga palju süüa ei jaksanud. Fazerist anti meile kõigile kaasa kingitus. Seejärel läksime me Fazeri poodi ja ostime endale maiustusi. Hiljem tutvusime Helsingi kesklinnaga. Seejärel tuli hakata koju sõitma. Aitäh teile armasad reisikaaslased tore päeva eest!

Laura Lepik

Koeru noortemaja tegemistest

Jaauari lõpus käisime Roosna-Alliku II noorte talimängudel, kus tööme ära ka sellel aastal esimese koha. Meie tublis meeskonnas oli Elmar P., Jaagup J., Jessica H., Marec H., Mari-Liis K., Teve T. Mõõtu võeti nii talispordialadega (vigurteatesuusatamine ja liulaskmine) kui ka lauamängudes (kabe, täringumäng, lauajalgpall, lauatennis). Lisaks neile oli teatevõistlus ja viktoriiin. Kokku oli kahjuks ainult 4 võistkonda: kaks võistkonda Roosna-Allikult, üks Arave-

tel ja üks Koerust.

Veebruarikuu tegemistest on teada, et 7. veebruaril kella 14.30 ajal räägib Aimi Vaimel tervislikust eluviisist ja toitumisest. 8. veebruaril toimub noortekas ehte meisterdamise töötuba. Saab valmistada mõne ilusa ehte sõbrale sõbrapäevaks.

Täpsemat infot leiab meie Facebooki lehelt ning kuulutustelt.

Liina Ots

Koeru noortekeskus

Raamatuklubi tegevus hinnati väga heaks

Vaimuvalguse klubi üldkogu oli 24. jaanuaril. 2012. aasta tegevusest andis ülevaate juhatuse esinaine Malle Last, kes tegi kokkuvõtte ka detsembris läbiviidud küsitlusest, kuidas ollakse rahul raamatuklubi tegevusega. Esitati vähe ettepanekuid, rahulolu oli üldine. Üksmeelselt hinnati Vaimuvalguse klubi tegevus väga heaks (esmakordselt 37 tegevusaasta jooksul).

Raamatuklubi 37. liikmeks võeti hr Hannes Tomingas, endine Vändra gümnaasiumi kirjandusõpetaja ja Kalju Lepiku luulevõistluse kahekordne laureaat. Ta on lõpetanud Koeru 8-klassilise kooli.

A. H. Tammsaare 135. sünniaastapäeva eel toimus üldkogu õhtul ahellu-

gemine, milleks oli kirjandusklassiku pöördumine eesti rahva poole vaimse testamendiga „Truudus“, mis ilmus esmakordselt Eesti Nooruse 1939. aasta 12. numbris. Nõukogude ajal seda teksti ei avaldatud.

Ahellugemise osalesid Herbert-Reet-Endel-Hannes, kuulajateks ülejäänud 15 raamatusõpra, kellele see sõnum südamesse läks. Jäi kõlama mõte, et hoiame oma kodu ja lähedasi, sellega kaitseme oma maakonda ja Eestit.

Arutleti, kuidas uuel aastal edasi teugtseda. Otsustati hakata maksma liikmemaksu 5 eurot aastas.

Herbert Last

KOERU KIHELKONNA RAHVAPÄRIMUS

2013. aasta on kuulutatud kultuuripärandi aastaks. Avaldame sel aastal Koeru Kajas Koeru kandi rahvapärimumst, mille otsib välja Juta Rundu.

Pajatus „Järva Hants ja Harju Hants“

Kord oli Järva Koeru Arukülas üks suur ja tugev kubjas nimega Suur Hants. Sel mehel oli nii tugev jõud, et viiesüllane jäme palk tema käes midagi ei olnud ja ta oli alati kõige esimene hakkaja mees.

Ühel sügisel läksivad Aruküla moonamehed Tallinna vilja viima ja kubjas Hants läks ka ligi. Anija Soodla kõrtsis, kus mehed lõunat pidasivad, tuli jutt Aruküla moonameeste ja võera meeste vahel, kellel kõige rohkem jõudu on. Ja seal astus üks mees ette, keda mehed kubjas Hantsuks hüüdsivad, ja ütles: „Kes nii suure palgi ära kannab kui mina, sellele maksan ma siin kõrtsilaua peal kohe 10 rubla välja.“

Üks Koeru Aruküla moonakas oli jälle kohe kärmas ütlemata: „Nii suurt palki sa ikka ära ei kanna, kui meie kubjas kannab.“ Aga mehel, kel ju viinavaim pähe oli hakanud, hooples: „Kus on teie kubjas, lööme temaga käed, et tema nii suurt palki ära ei kannab.“ Sellepeale astus ka Koeru Aruküla kubjas sisse ja küsis: „Mis teil viga on, kisi ei kannab nii suurt palki ära?“

Mehed seletasid asjalugu ja andsid nõu jõudu katsuda. Võeras mees astus ette ja rääkis: „Teie olete Järva Koeru Aruküla kubjas ja mina olen siit Harju-Jaani Aruküla kubjas. Teie mehed kiidavad teil rohkesti jõudu olema, kas meie ei võiks ka jõudu katsuda? Kes kaotab, ostab liigid paar toopi viina.“ Käamehed astusivad juure ja kääd löödi ära. Üks pidi esiti ühe viiesüllase palgi, mis seal juhtus olema, öla peal üle suure silla Anija mõisa poole viima ja teine pidi jälle sealt ta kõrsi juure tagasi tooma.

Harju-Jaani Aruküla kubjas tõmmas palgi selga, nagu oleks see mõni mängukann, ja viis ta ka tõesti etteseadud märgile. Sealt võttis jälle Koeru Aruküla kubjas palgi kui pilpa ölale ja hakkas tagasi tulema.

Aga kui Harju Hants nägi, et nad mõlemad ühe jõu peal olivad, hakkas ta takkaotsast kinni ja vautas peale. Järva Hants lasi palgi maha kukkuda ja tagumine ots, mis ülesse kargas, lõi Harju Hantsule vastu rindu, nii et ta selili maha kukkus ja suust-ninast verd välja purskas. Paari tunni pärast oli ta surnud. Surmaga lõppes inetu hooplemine ja kihlavedu.

Sellepärast on ka Eesti rahval see sõnapruuk: kihlaveu peale välja minnes ei ole iialgi head õnne, kui see ka kõige veikim asi on.

ERA, H 13, 420-422 < Koeru; jutustaja Mart Linnas Laaneotsa külast, üles kirjutatud ning J. Hurdale saatnud 30.04.1889 kingsepp Joh. Ed. Erme, sünd. 1864, eluk. Koeru Laaneots.

Koeru hariduselust 18.–19. sajandil

Põhjasõja, nälja ja katku laastavad tagajärjed lõpetasid kooliõpetuse paariks aastakümneks. Juurus, Amblas ja Koerus olid koolimajad sõjatules hävinud (1715. a aruande järgi). 1720. aastatel hakati pöörama tähelepanu rahvaharidusele. 1724. aasta andmeil õpetati kiriku juures lapsi Järvamaal Amblas, Koerus ja Türil (Eesti kooli ajalugu I, 1989, lk 208).

Koerus oli selleks eraldi koolituba, arvatavasti köstrimajas, kus köster talvel lapsi õpetas.

Koeru pastor J.A. Winckler (1667–1743) – siin ametis 1711–1743. a – on märkinud, et 1725. a valmis koolimaja ning mõisnikud otsustasid kirikukonvendil, et iga talupoeg toob köstrile koolipidamise eest aastas pool külimitu rukist või otra, iga koolilapse eest sülla puid ja naela küünlaid. Talupojad protsessinud uue koormise vastu, arvates, et maksmata peaksid need, kelle lapsed koolis käivad. Paljud talupojad jätsid oma lapsed üldse kooli panemata.

1727/28. aasta kirikuvisitatsiooni protokollist lähtudes tegutses kool Koeru (Maarja-Magdaleena) kihelkonnas siiski 1727. aastal. Oli välja kujunenud köstrikoolide õppekorraldus.

Koolipäev algas palvuse ja lauluga. Sellele järgnes lugemistund. Köster kutsus õpilasi ühekaupa enda juurde õppetükke ette lugema. Seejärel õpetas köster katekismust, kust õpiti pähe etteantud peatükke. Õhtupoolikul toimus edasijõudnutele kooris lugemine, aga algajatele kooris veerimine.

1816. aastal vastu võetud talurahvaseadus nägi ette, et kohalike koolide asutamine ja ülalpidamine oli mõisa kogukonna ülesanne. Siis hakkasid tegutsema talurahvakoolid, mis olid tasuta ja õppeaeg oli kolm aastat. 10-aastaselt pidid lapsed kohustuslikus korras koolis hakka-ma käima. Mõisakoolides olid samad nõuded, kihelkonnakoolis oli õppeaeg viis aastat.

Valla või mõisa ülesanne oli koolimaja ehitamine, sisustamine, küttepuude ja valgustuse muretsemine. Õpetajale tuli muretseda tasuta elamine ja maksta palka.

Koeru rahva seas oli populaarne pastor Heinrich Ferdinand Hoffmann, kes teenis kogudust 45 aastat (1846–1891). Tema tegutsemise ajal pandi kindel alus kihelkonnas külakoolidele: Vaol (asut.1840); Udeval (1843); Visustis (1845); Puhmus (1846); Vahukülas (1847); Kallitsas (1847); Röhul (1869); Väinjärvel (1871); Arukülas (1879).

1830. aastatel rajati nn. järeлайtamiskoolid lastele, kes enne leerimineku ei olnud veel lugemist selgeks saanud. Esimese sellise kooli Järvamaal asutas 1835. aastal Koeru pastor D.G. von Mickwitz (1778–1846). Ilma lugemisõpikust ei saanud noored leeritunnistust, ilma leeritamata inimesi ei võinud pastor laulutada.

Kooliõpetaja valimine jäi mõisniku õiguseks, nõu küsiti ka kohalikult pastorilt.

Kooliõpetajad olid mehed, kes vabastati sõjaväekohustusest, pearahast ja ihunuhtlusest.

1867. a anti välja Eestimaa rahvakoolide eeskiri, mille järgi tuli moodustada kihelkonna koolivalitsus. Sinna kuulusid koolirevident, pas-

Heinrich Ferdinand Hoffmann (1820–1891).

tor ja vallavolikogu määratud koolivanem.

Koolivanem pidi koolmeistrile abiks olema, koos vallatalitaja ja kirikuvõõrmündri-ga kontrollima laste kooliskäimist ja koduõpetust. Koolivanem nõudis koolist põhjusega puudumise eest vanematel trahvirahad sisse (üks hõbekopikas päeva eest). 10–13-aastaselt lapsed pidi koolis käima kolm talve. Kooliminejalt nõuti „korrapärase“ lugemise oskust.

Koolis käidi 15. oktoobrist 15. aprillini – seega põllutööst vabal ajal.

Koeru kihelkonna elementaarkool asutati 1869. aastal Sandhofi mõisas. Kool oli 2-klassiline, kus õppisid nii poisid kui tüdrukud. Koolid olid ka ruumid kaugematele lastele õõbimiseks. Õppimise eest tuli maksta 13 rubla aastas, mis läks koolmeistri palgaks. Maja korrashoiu kulud (161 rbl aastas) maksid kinni mõisahärrad.

1879/80. õppeaastal oli koolis 48 õpilast – kõik taluperedest, ainult üks oli kaupmehe poeg.

Koolmeistriks oli Wilhelm Tuglas (1840–1905). Ta oli pärit Virumaalt Haljala kihelkonnast Metsiku karjamõisast, tema isa oli ka õpetaja. Õppinud oli Tallinna kubermangugümnaasiumis. Esmalt oli õpetajaks Simunas, 1859–1861. a oli Wilhelm Kunda õpetajate seminaris abikoolmeister. Ta olevat olnud seal väga armastatud õpetaja.

Vahepeal elas ja töötas W. Tuglas Paides, kust tuli Koeru kihelkonda õpetajaks 1869. aastal.

Paides abiellus 1862. a Anna Maria Tammanniga (1841–1895). Perre sündis 8 last.

W. Tuglas oli Koeru meeskoori juht ja tal olid suured teened Koeru kultuurielu edendamisel.

Elementaarkoolis õpetati lugemist, kirjutamist, vene, saksa ja eesti keelt, rehkendamist, geograafiat, ajalugu, usuõpetust, joonistamist ja koorilaulu. Lisaks õpetati käsitööd, õmblemist, heegeldamist – nähtavasti tüdrukutele. Kool tegutses 1880. aastani.

Talurahvakooli kõrgemaks astmeks oli seaduse järgi kihelkonnakool, mida pidas üleval ki-

helkond. Kooli võeti 14–17-aastasi poisse, kelle vanematel oli koolitamiseks tahet ja raha.

Mõned õppisid ka valla või mõisa kool. Pärast lõpetamist pidi noormees teenima kuus aastat kas vallakirjutajana, külakoolmeistrina või mõnes muus ametis. Kihelkonnakool andis tolle aja kohta hea hariduse.

Koeru kihelkonnakool rajati 1872. aastal Sandhofi mõisa lähedale kõrtsihoone juurdeehitusena (tänapäevaks ümberehitatud maja Väinjärve teel). Kooli asutajaks ja ülevalajaks oli Vao mõisnik Christoph von Brevern. Talumehed vedasid kohale ehitusmaterjali, ümberkaudsed mõisad maksid ehituskulud. Koolimaja õnnistas sisse Koeru pastor H. F. Hoffmann (1820–1891) 14. jaanuaril 1873 (Eesti Postimees 28.02.1873).

Õppetöö toimus 15. oktoobrist 1. maini. Koolijuhatajaks oli Wilhelm Tuglas (Duglas), kellele maksti 65 rubla aastas. Koolis õppisid poisid, kellele õpetati lugemist, kirjutamist, vene, saksa ja eesti keelt, jumalasõna, rehkendamist, katekismust, koorilaulu ja joonistamist.

Koolikomisjoni kuulus ka Koeru koguduse kauaaegne köster Reinhold Tuglas (1820–1894).

Kooli lõpetajatest said Koeru ja selle ümbruse haritud seltsitegelased. Kool oli hea kuulsusega, kuid suleti 1886. aastal, sest polnud vene keelt oskavaid õpetajaid. Siis algas ju koolides venekeelne õpetus ja üldine venestuspoliitika.

Pärast kooli sulgemist rajas W. Tuglas sinna puusärgitöökoja, kus muide valmistati kirstud 1905. aasta veretöö ohvritele.

Herbert Last

Kultuuripärandi aasta tegemised Koeru vallas

TEAVE

Jaauar-mai – „Järvamaa legendid videosse“ – konkurs koolidele ja huvilistele. Korraldaja Koeru keskkool. Täpsem info Kirsika Ilmjärvelt.

Juuni – avatud seminar „Puhmu küla ja tuntud isikud“

6. juuli – retk Koeru kihelkonna haridus- ja kultuuriradadel

14. juuli – jalutuskäik Koerus tuntud isikutega seotud paikades

21. juuli – jalutuskäik Koerus tuntud isikutega seotud paikades

Oktoober – Aruküla mõisa päev.

Looduskaar osales Soomes turismimesil

17. jaanuaril alanud Põhjamaade suurimal rahvusvahelisel turismimesil „Matka“ oli SA Põhja-Eesti Turism väljapanekus esindatud ka Koeru, Järva-Jaani ja Kareda turismiettevõtjatest moodustunud Looduskaar.

Vao külalistemaja juhataja Epp Säga kõneles, et Vao külalistemaja eesmärk oli tutvustada Soome turule Järvamaad ja Looduskaare piirkonda. „Meie Kaisaga viibisime messil ühe päeva, seepärast on minu muljed vast vähesed,“ kõneles Epp Säga. Seepärast edastab ta messiinfot Põhja-Eesti turismiesindaja Monika Sooneste kommentaaride põhjal.

„Mess oli suur ja Eesti boks oli alati rahvast tulvil. Eesti boks oli Looduskaare ja Vao külalistemaja reklaam Põhja-Eesti infolauas. Põhja-Eesti letist tunti rohkem huvi jalgratastega liikumise kohta Põhja-Eestis, mõisate ning väikesadamate osas, samuti oli huvi kämpingute vastu. Number üks trükis oli Põhja-Eesti loodustrükis koos vaatamisväärsustega. Kõik soomekeelsed trükised said otsa, samuti Looduskaare ja

Järvamaa omad. Kuna huvi just loodusturismi osas oli suur, loodame, et jõuavad ka meie Looduskaare radadele külastajad Soomest.“

Kaisa Parm, Vao külalistemaja turundusassistent-administraator leidis peale messil käimist, et mess kui selline on väga hea sündmus, kus saab noppida suurepäraseid ideid enda ettevõtte turustamiseks. „Nägime erinevad esitlusi üle kogu maailma. Kuidas ja millega silma paista, oli sel messil rohkem kui küllaga. Nii saime külas käia Muumidel, Pipil ning selle suure messiplatsi ääres oli isegi basseini ülesehitatud.“

Messil sai kogutud päris palju reklaammaterjali nii tarbeesemete kui trükiste näol. Leian, et turismimesid nii kaugemal kui lähemal on suurepäraseks kohaks (turismi) ettevõtetele ja nende juhtidele heade ideede leidmispunktiks.“

15.–17. veebruaril toimub Tallinnas messikeskuses Tourest 2013.

Kaisa Parm, Vao külalistemaja turundusassistent-administraator turismimesil.

Koeru Kaja

Heategevusprojekt „Väikesed näpud mulda“ kutsub Koeru rahvast heateole

Ülemiste keskusel on soov aidata Eesti asenduskodusid heategevusprojektiga „Väikesed näpud mulda“, mille eesmärgiks on anda 2013. aasta kevadeks võimalikult paljudele lastekodudele võimalus pidada oma peenart, põllulappi või kasvuhoonet.

Ülemiste keskus on ka varasematel aastatel toetanud erinevaid asenduskodusid, ning tihedast läbikäimisest ja koostööst lastekodudega sündis projekt, mis on käivitunud 2012. aasta septembris ja millega on liitunud 19 asenduskodu üle Eesti.

Enamikes Eesti asenduskodudes on olemas maa, mis seisab hetkel tühja ja kasutuna. Selle asemel on paljudel lastekodudel soov ja tahtmine pidada oma põllulappi, peenart, kasvuhoonet, aiakasti vms, mis annaks eakohast tegevust lastele ja võimalust seeläbi omandada esmaseid tõesid ja harjumusi aianduse (aiatööde, aia pidamise) kohta, mis omakorda tulevad kindlasti kasuks neile tulevikus, astudes iseseisvasse ellu.

Üks Ülemiste keskuse poolne idee on ka kokku viia asenduskodu inimesed neid ümbritseva kogukonnaga. Näiteks on meil tänaseks kokkulepe Jõgeva vallavalitsuse rahvaga, kes pakkusid end Siimusti lastekodude Metsatareke appi ühisele talgupäevale, mille käigus paigaldatakse üks kasvuhoone. Sellest saab kindlasti üks tore ja tegus päev kõigile. Lisaks on meile helistanud head inimesed, kes soovivad kasvatada lastele ette tomatitaimi.

Meil on väga hea meel teatada, et meie üleskutsele vastas ka Koeru Vallavalitsus, kes on ulatanud oma abikäe Koeru Perekodude laste soovide täideviimiseks.

Peale Koeru on Eestis veel kokku 18 asenduskodu, kes vajavad abi erinevate aiatarvete või taimede – puude soetamiseks.

Projekti „Väikesed näpud mulda“ lõppemise tähtaeg on 31. mai 2013 ja selleks ajaks on Ülemiste keskuse soov ja ülesanne võimalikult paljud laste soovid täide viia st. leida häid inimesi, koostööpartnereid ning hankida vahendeid.

Annetusi kogutakse Ülemiste Center OÜ a/a 221021633510, märgusõnaga „Näpud mulda“ ning 3€ väärtusega annetuskõne saab teha annetustelefonile 900 2013.

Kokku kogutud annetatud summale lisab Ülemiste Center OÜ täpselt samaväärse summa.

Ülemiste keskuse ideega on oodatud liituma kõik inimesed, firmad ja organisatsioonid, kel „Väikesed näpud mulda“ projekti vastu huvi ja hinges tahe heateoks.

Lisainfo saamiseks võib julgelt võtta ühendust Ülemiste keskuse esindaja ja heategevusprojekti „Väikesed näpud mulda“ juhi Arle Soesoniga helistades numbrile 52 91 410 või saata e-mail arle@ulemiste.ee.

Arle Soeson

Ülemiste keskuse projektijuht

Koeru keskkooli „TV 10 olümpiastardi“ esikoht kogus 331 häält

Juba kümme aastat on Järvamaal korraldatud konkursi „Järvamaa aasta tegu“. Tänavu oli kümne nominendi seas kaks Koeru ettevõtmist: Koeru keskkooli „TV 10 olümpiastardi“ võit ja Konesko tuulegeneraatorid.

25. jaanuaril kuulutasid Järvamaa omavalitsuste liit ja ajaleht Järva Teataja välja konkursi „Järvamaa aasta tegu 2012“ võitja Imavere Piimandusmuuseumis.

Rahvahääletusel kogus kümnest nominendist enim häält septembris avatud Järvamaa haigla õendusabi keskus.

Aasta tegu valis tänavu 1046 inimest, õendusabi keskuse poolt hääletas neist 356. Järvamaa aasta teo 2012 laureaat sai kingituseks Türitl pärit käsitöömeistri Liis Pihliku vaiba „Tärkamine“.

Esimese ja teise koha vahel käis tänavu tihe rebimine. Teisele kohale tuli Koeru keskkooli «TV 10 olümpiastardi» esikoht, mis kogus 331 häält. Tubli tegu!

Toomas Aan, kehalise kasvatuse õpetaja ja treener: „Aasta Tegumise konkursil oli juba tore see, et meid üldse nominendiks esitati. Aga teine koht üllatas kindlasti. Ilmselt olid selle taga meie kooli õpilased, kes aktiivselt hääletuses osalesid ja kodukooli toetasid.“

Koeru Kaja

Maalehe ja Maaspordikeskuse auhinnaturniir vabamaadluses

26.– 27. jaan. toimusid Paide E-Piima spordihallis Maalehe ja Maaspordikeskuse auhinnavõistlused vabamaadluses. Võistlustest võttis osa 12 Koeru keskkooli õpilast.

Esimesel päeval oli kavas kehalised katsed (nelja joone jooks, rippes käte kõverdamine, paigalt kaugushüpe, sillaringid ja nukuheid) ja teisel päeval toimus maadlusvõistlus. Kokku osales võistlustel 104 võistlejat üle vabariigi, kus oli esindatud kõik suuremad vabamaadluskeskused üle Eesti.

Kehalised katsed:

-32 kg: Helar Okas 5. koht, Oliver Koitmäe 12. koht, Jarno Joost 14. koht, Ulvar Okas 15. koht,

-50 kg: Andri Matrov 4. koht

-58 kg: Kristen Lööke 3. koht

-63 kg: Valdi Jalast 3. koht

-69 kg: Voldemar Komarov 10. koht

-76 kg: Hans-Christian Ilves 1. koht

-85 kg: Janar Kulp 2. koht, Martin Timm 4. koht

Vabamaadlusvõistluse tulemused:

-32 kg: Helar Okas 2. koht,

-50 kg: Andri Matrov 4. koht

-58 kg: Kristen Lööke 3. koht

-63 kg: Valdi Jalast 3. koht

-69 kg: Voldemar Komarov 7. koht

-76 kg: Hans-Christian Ilves 2. koht

-85 kg: Janar Kulp 2. koht, Martin Timm 4. koht.

Jaak Tammik

Tulemas on JANUSE KÄO karikavõistlused

Koeru DARTSi-huvilised korraldavad Ahto Härmi eestvõtmisel juba kuus aastat pubis Janune Kägu karikavõistlusi. Osavõtjate arv on aasta-aastalt kasvanud.

Reedel 15. veebruari kell 19.00 on võistlus-
hoos nn. loositud paarid, kus algaja võib sattuda kokku kogenud mängijaga ja saavutada väga hea tulemuse. Karikavõistlused ise toimuvad 16. veebruaril kell 11.00.

Nooleviske võistlus - DARTS - on üle maailma populaarne täpset kätt nõudev ja peast

arvutamist arendav spordiala, mille juured ulatuvad keskaegsele Inglismaale. Märklaud on jaotatud 20-ks sektoriks ja kahest osast koosnevaks keskuseks, millest välimine 25 ja sisemine 50 punkti. Sektoritel on välimise kitsa osa väärtuseks kahekordne (tubla)- ja sisemise kolmekordne (tribla) väärtus sektori punktidest.

Tule ja pane end proovile!

Ahto Härm

Põlva spordikooli XXIX auhinnavõistlus vabamaadluses

Põlva spordikeskuses toimusid 12. jaanuaril Põlva spordikooli XXIX auhinnavõistlused vabamaadluses. Koeru oli esindatud viie võistlejaga. Parimat maadlust näitasid Kristen Lööke ja Valdi Jalast, kes mõlemad võitsid võistluse oma kaalukategoorias.

Tulemused:

-32 kg: Elmar Braks (Koeru) 2. koht

-55 kg: Kristen Lööke (Koeru) 1. koht

-60 kg: Cen Trossmann (Koeru) 3. koht

-66 kg: Valdi Jalast (Koeru) 1. koht

-74 kg: Hans-Christian Ilves (Koeru) 7. koht

Jaak Tammik

Esimesed meistrimedalid

Johanna Ilves startis edukalt oma esimestel Eesti noorte meistrivõistlustel kergejõustikus. B-vanuseklassi talvistel meistrivõistlustel Tallinnas võitis ta kuldmedali nii 60 m jooksus (8,09) kui ka kaugushüppes (5.32).

Võit Järvamaa meistrivõistlustelt koroonas

Merilyn Ivask võitis Järvamaa meistrivõistlustel koroonas naiste üksikmängus esikoha. Meeste arvestuses oli Tõnu Maiste väärt hõbemedalit.

Edukad stardid Järvamaa noorte talvistel meistrivõistlustel kergejõustikus

Säreveres toimunud võistlustel saavutasid esikohti B-klassis Johanna Ilves (50 m jooksus, 50 m tõkkejooksus, paigalt kolmikhüppes, kõrgushüppes ja kuulitõukes), Janar Kulp (50 m jooksus ja 800 m jooksus) ja Mehis Neem (paigalt kolmikhüppes). A-klassis olid võidukad Joanna Jürgensohn (50 m tõkkejooksus ja kuulitõukes), Lennar Lehtmetts (50 m jooksus) ja Andero Lipping (kõrgushüppes) ning Juunioride klassis Merilyn Ivask (50 m jooksus). Esikolmikusse jõudsid ka Lishanna Ilves, Aliis Jürgen, Ats Allika ja Rasmus-Andreas Roosioaks.

Tulemusi Järvamaa TV 10-olümpiastarti sarja 2. etapilt

Järvamaa TV 10-olümpiastarti sarja 2. etapil Tüiril võitsid nii Mehis Neem kui ka Johanna Ilves vanemas grupis kõik kolm kavas olnud ala. Mehise võidutulemused: 35m tõkkejooksus (5,7), kuulitõukes (11.25), kõrgushüppes (1.50). Johanna võidutulemused: 35m tõkkejooksus (5,8), kuulitõukes (10.93) ja kõrgushüppes (1.35). Nooremate tüdrukute võitis kõrgushüppe Kirke Grünmann (1.20). Esikolmikusse jõudsid ka Mark-Hubert Heil, Lishanna Ilves, Marek Koroljov, Elmar Braks, Kätlyn Tamm ja Kaisa Timm.

Toomas Aan

VEEBRUARIKUU KOERU VALLAS

9. veebruar kell 18.00 Koeru kultuurimajas Kesk-Eesti teatritrupp. Václav Haveli näidend „Keskendumisraskused“. Lavastaja Tiit Alte. Osades: Margus Mankin, Helje Põvvat, Ruth Grünthal, Ane Purgas, Merle Rajaveer, Tiit Tammleht, Sander Tammiste, Heiki Aren või Ants Välimäe, Võrgutaja. Etendus kahes vaatuses. Pilet 5.- ja 3.-.

12. veebruar kell 18.30 Koeru kultuurimajas Eesti mängufilm „Karikakramäng II“. Kolmest filmist koosnev kassett. Pilet 3.-.

20. veebruar kell 18.00 Salutaguse seltsimajas Eesti Vabariik 95/ Koeru vald 21. Kontsert „Minu Eestimaa püsib minus“. Esinevad Koeru valla isetegevuslased.

20. veebruar kell 18.00 Ervita seltsimajas Eesti Vabariik 95/ Koeru vald 21. Kontsert „Minu Eestimaa püsib minus“. Esinevad Koeru valla isetegevuslased.

20. veebruar kell 19.30 Vao seltsimajas Eesti Vabariik 95/ Koeru vald 21. Kontsert „Minu Eestimaa püsib minus“. Esinevad Koeru valla isetegevuslased.

21. veebruar kell 18.00 Koeru kultuurimajas Eesti Vabariik 95/ Koeru vald 21. Kontsert-aktus „Minu Eestimaa püsib minus“. Esinevad Koeru valla isetegevuslased.

22. veebruar kell 16.30 Koeru kultuurimajas Koeru lasteaed Päikeseratas 40. juubelikontsert. Esinevad Koeru lasteaed Päikeseratas lapsed, õpetajad ja vilistlased.

24. veebruar kell 13.00 Koeru kirikus Eesti Vabariigi 95. aastapäeva palvus. Lauluga teenib ansambel Madli ja Koeru segakoor. Järgneb pärgade panek Vabadussõjas langenute ausamba jalamille.

26. veebruar kell 18.30 Koeru kultuurimajas Hardi Volmeri ajalooline armastusfilm „Elavad pildid“. Pilet 3.-.

5. märts kell 18.30 Koeru kultuurimajas Ilmar Raagi film „Eestlanna Pariisis“. Pilet 3.-.

9. märts kell 19.00 Koeru kultuurimajas seltskonnaõhtu. Tantsuks ansambel Ivetta Trio. Pilet 5.-.

13. märts kell 11.00 Koeru kultuurimajas Koeru valla kolme põlvkonna teatripäev.

Silmarõõm *silmade kontroll
 *silmarõhu mõõtmine
 *prillide müük
 *prillide pisiremont
 *optilised päikesepriidid

27.veebruar 2013 kella 10.00st Koeru vallamajas.

Silmade kontroll maksab 6 €. Prillitellijatele on kontroll tasuta.

Info ja registreerimine tel 384 6306

Valli Lillepoes Koerus Paide tee 8

algab veebruarikuust kevadhooaja lille- ja köögiviljaseemnete ning istutusmuldade müük. Sel aastal võtame müüki peamiselt ainult neid seemneid, mis on enim nõutud ja hinnatud. Seemneid on võimalik ka ette tellida kuni 15. märtsini kas tel 522 5716 või allmere@hotmail.ee või kaupluses kohapeal.

Alati müügil värsked lõike- ja potililli. Ette tellimisel valmistame kimpe, seadeid ja lillekorve nii pidulikeks kui ka kurbadeks sündmusteks ja tähtpäevadeks.

NB! Sõbra-, naiste- ja emadepäevaks ning koolilõpupidudeks palume lilled ette tellida. Nii saate endale meeldivaid lilli nii värvi kui ka sortimendi järgi. Soodushinnad ettetellijatele.

Uudisena on meil müügil ehted, vaibad, suur valik lõngu, lauavakstu, lai valik küünlaid jpm. Oleme avatud iga päev. Info 522 5716.

Koeru Pensionäride Seltsing Kanarbik korraldab 11. – 12. juuni 2013 Koeru valla eakatele inimestele ekskursiooni Saaremaale.

1. päev.

Külastatavad huviväärsused: Igapäevast elu elav ja samal ajal muuseumina toimiv Koguva küla, Laasu talu jaanalinnud, emud, nandud ja kangurud. Pilet 3.- täiskasvanuile ja 2.- õpilastele. Töötav tuuleveski – Eemu tuulik (0,64.- täiskasvanuile ja 0,32.- õpilastele). Väikese väina tamm. Lõunasöögivõimalus Orissaares (soovi korral saab ette tellida). Maasilinna varemed, Angla tuulikud, Karja kirik. Teeme peatuse Eesti tuntuima loodusharulduse – Kaali meteoriidkraateri juures. Majutume hotellis.

2. päev. Hommikusoök hotellis.

Külastatavad huviväärsused: Stebeli rannakaitsepatarei, Sõrve sääre tipp, Mõntu sadam, Tehumardi lahinguväli, Kuressaare linn, piiskopilinnus. Söögivõimalus ja vaba aeg Kuressaares. Asume koduteele. Hind: 95.- sisaldab: bussisõidu, praampiletid Virtsu - Kuivastu - Virtsu, 1 öö majutust hotellis koos hommikusöögiga, Koguva küla, Angla tuulikuteala ja Kuressaare Lossi piletid, giiditeenus.

Lisatasu eest: lõunasöök esimesel päeval. Hind 10 € söögikord (palume ette tellida) ühekohalise toa lisatasu 25.-, lisaks soovi korral järgmised sissepääsud.

Oma soovist ekskursioonil osaleda palume teatada 22. veebruariks Koeru kultuurimajja, telef. 38 54 364 või 5354 3442 (Krista).

Meie hulgast on lahkunud

INNA KRISTAL
18.01.1937 - 30.12.2012

AIDA PÄRISMAA
12.02.1935 - 06.01.2013

MAIA PILVE
30.04.1930 - 16.01.2013

Õnnitleme veebruarikuu juubilare!

94 Leida Liiva 24.02.1919 Vao	82 Laine Lindermann 22.02.1931 Koeru
91 Selma Rundu 11.02.1922 Koeru	81 Ella Allik 11.02.1932 Merja
91 Helmi Ummik 27.02.1922 Koeru	80 Aino-Laine Nõmm 02.02.1933 Ervita
86 Hilja Voolaid 03.02.1927 Rõhu	80 Evald Lindermann 17.02.1933 Koeru
86 Vambola Liin 12.02.1927 Koeru	75 Vello Starast 19.02.1938 Koeru
86 Elsi Jõgiste 17.02.1927 Koeru	70 Maie Gorlov 20.02.1943 Koeru
85 Ellen-Elfride Raag 08.02.1928 Tudre	65 Aili Veilberg 14.02.1948 Koidu-Ellavere
85 Vilma Piir 19.02.1928 Vuti	60 Andi Karlson 03.02.1953 Aruküla
83 Ellen Meos 08.02.1930 Koidu-Ellavere	60 Marje Jõgiste 3.02.1953 Koeru

Tähelepanuks kõigile, kel tekib prügi!

Koeru keskkonnajaam on avatud teisipäeval kella 12.00–14.00. Teistel tööpäevadel võetakse sorteeritud jäätmeid vastu kokkuleppel tel 384 6304. Palun mitte jätta toodud jäätmeid aia või värava taha, selline tegevus on keelatud.

Keskkonnajaam teenindab ainult eraisikuid ja tasuta võetakse vastu:

Ohtlikke jäätmeid - lahustite, liimide, värvide jäägid, kasutatud patareid, kraadiklaasid, muud elavhõbedat sisaldavad seadmed ja mõõteriistad, päevavalguslambid, ravimid, taimekaitsevahendite jäägid ja nendega määratud taara, vanad akud, õljäätmepid ja õlifiltrid, happed.

Elektronikajäätmed - kodumajapidamise ja kontori elektri ja elektroonika kompleksed seadmed (televisiorid, raadiod, monitorid, printerid, pardlid, veekeetjad jms).

Koeru valla eri piirkondadesse on paigaldatud ka segapakendi (kollane) ning paberi ja pappi (sinine) konteinerid, kuhu võib tuua igal ajal:

Segapakendeid (jogurtitopsid, plastkarbid, kilekotid, klaaspudelid ja -purgid, konservkarbid, piima- ja mahlapakid jms). Siia konteinerisse ei sobi akna- ja lehtklaas, ohtlike ainete pakend (koduksia pakend, lahustipudel), plastist mänguasjad, toiduga pooleldi täis ja määratud pakendid.

Paberit ja pappi (ajalehed, reklaamlehed, pappkastid jms). Siia konteinerisse ei sobi määratud ning vettinud paber ja papp, majapidamise paber, kile, kartongist joogipakend.

Leidub nii tublisid prügisorteerijaid kui ka neid, kellele sorteerimine üldse korda ei lähe, nullides ära kaaskodanike vaeva, kuna liigiti kogutavaid jäätmeid ei ole pandud selleks ettenähtud kogumiskonteinerisse vaid on segamini koos olme- või ehitusjäätmetega.

Pottsepatööd ja looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt.
www.ahjudjakaminad.ee Tel 5803 3448, Ain.

Kanaliseerimis- ja veetorstike ehitus, liitmine ühistrassiga, majasisene torutöö ning mahutite ja septikute müük ja paigaldus.
Tel 5306 5322.

PARIMA HINNAGA seismajäänud kodumasinad, kodutehnikat, autosid ning nende osi, muud kola (rattad, káru, põllutehnikat, tsiklid, tööriistad, mootorid jne). Pakkuda võib kõike, transport, vedu, demontaaž TASUTA!
Põhjalikum info tel 5894 7301.

KOERU KAJA

Väljaandja
Koeru Vallavalitsus,
73001 Paide tee 5
Tel 384 6300

Tiraaž 450
Toimetaja: Terje Truska
Koeru.Kaja@gmail.com
Tel 5650 9963.

Toimetajal on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides lühendada ja toimetada.

Trükk ja kujundus
OÜ Vali Press